

MOCIÓ PER A LA REMUNICIPALITZACIÓ DELS SERVEIS PÚBLICS EXTERNALITZATS

La lògica empresarial capitalista, imposada a la gestió del sector públic les darreres dècades amb la introducció del neoliberalisme –i amb la Nova Gestió Pública com a ideologia dominant i paradigmàtica–, ha generat una progressiva externalització dels serveis que presten les administracions públiques, fent ús de diverses fórmules administratives que mantenen la categoria de servei municipal, tot i que la gestió i feina la porti totalment una empresa externa.

S'ha manifestat en reiterades ocasions en aquest Ple la necessitat de municipalitzar tots aquells serveis que presta l'Ajuntament a la ciutat. Aquest posicionament parteix de l'assumpció que els serveis públics destinats a cobrir necessitats bàsiques de la ciutadania, no han de ser un negoci.

Amb les municipalitzacions es pot aconseguir gestionar un servei de manera més econòmica, eficient, transparent, compartida i participada pels veïns i veïnes.

El sector públic local ha de ser qui directament gestioni serveis públics com la recollida de les escombraries, el subministrament d'aigua, la neteja dels nostres carrers, la totalitat de les escoles bressol, la neteja de les escoles i de les dependències municipals, el Servei d'Atenció a Domicili, tots els serveis socials, l'atenció ciutadana del canal multimèdia 010, així com tots aquells serveis que no es corresponen a actuacions puntuals, sinó a serveis que el municipi necessita permanentment.

La qualitat dels serveis que presta l'administració té a veure amb la responsabilitat, la transparència i el compromís en la seva gestió pública directa, així com en la garantia de la seva regularitat i continuïtat. Per això creiem necessari mantenir els serveis públics i les activitats que presta l'Ajuntament en mans públiques, com a garantia que els criteris sota els quals es gestionaran seran els de igualtat, universalitat en l'accés, vocació de servei a la ciutadania i no criteris merament mercantilistes o economicistes.

És imprescindible estudiar la viabilitat de municipalitzar la gestió directa d'alguns dels actuals serveis concessionats per tal de garantir-ne el bon funcionament, l'estabilitat o totes dues qüestions. La gestió directa per part de l'Ajuntament, ja sigui a través del mateix ens local o mitjançant empreses municipals, és bàsica per assegurar un servei adequat i garantir unes condicions laborals dignes als seus treballadors i treballadores. De fet, més enllà dels tòpics neoliberals sobre el sector públic, hem de sentir-nos plenes d'orgull pels serveis que s'ofereixen des del sector públic municipal. En els darrers anys no només no s'ha fet res per municipalitzar tots aquests serveis, sinó que encara se n'han externalitzat de nous.

Per altra banda, des d'un punt de vista econòmic, encara que els processos d'adjudicació impliquin una justificació econòmica que els motivi, molts cops s'ha vist com des del mateix

punt de vista de l'economia marginal, l'externalització d'aquests serveis genera costos més elevats, com també una devaluació de la qualitat del servei.

Per posar només un exemple, la prestació externa de serveis públics per part d'empreses privades comporta en molts casos un augment de com a mínim un 26% del seu cost, corresponent al 21% d'IVA (que no s'hauria d'abonar en cas de prestar-se directament des de l'administració) i al 5% mínim de benefici empresarial. Al capdavall, entre un 25% i un 30% que no repercuteix en la qualitat dels serveis, en les condicions laborals o en altres actuacions necessàries per part del sector públic que es deixen de dur a terme, mentre que amb gestió directa sí que hi podria repercutir.

Cal constatar que la privatització de serveis públics sempre comporta per a l'empresa adjudicatària una expectativa de benefici i, per tant, l'obtenció d'un marge econòmic a partir de les aportacions econòmiques de la ciutadania. Això fa aconsellable que, en tot cas, s'analitzi des de l'Ajuntament la millor forma d'aconseguir que aquest marge de beneficis no sigui privatitzat.

Es tracta d'obtenir així un rendiment públic basant-se en els marges econòmics, obtinguts eludint la privatització del servei.

Segons les dades estadístiques de Contractació de l'Ajuntament de L'Hospitalet, extretes del Registre Públic de Contractes de la Generalitat de Catalunya, durant l'any 2017, el consistori va gastar 35,72 milions d'euros en matèria de nova contractació pública externa.

Més de 12,70 milions d'euros van ser destinats a contractes d'obres i gairebé 3,05 milions d'euros a contractes de subministraments. Per volum de cost i de personal subrogat, el gran gruix correspon a Serveis, amb un import global de 19,96 milions d'euros a 2017.

Dins d'aquesta tipologia de contractes públics de Serveis, destaca:

- Contracte amb Fomento de Construcciones y Contratas, FCC, en concepte de neteja viària i recollida de residus, per un import de més de 267 milions d'euros durant un període de 10 anys (2009-2019). L'any 2016, la despesa total d'aquesta contractació va ser de 29,09 milions d'euros. El contracte comporta la subrogació laboral d'uns 200 treballadors i treballadores.
- Contracte de la neteja d'edificis municipals (98 espais de neteja), amb una plantilla d'uns 140 treballadors i treballadores subrogades; i per un import de 11,66 milions d'euros per 4 anys.

- Contracte de Servei d'Atenció Domiciliària SAD, amb un nombre de més de 120 treballadores subrogades per donar servei a les veïnes de l'Hospitalet (SAD Social i SAD Dependència) i una despesa bianual de fins a 12,57 milions d'euros.
- Contracte de la gestió atenció ciutadana multicanal (telèfon 010), per un import de 0,28 milions d'euros, consignats a l'any 2017.
- Contracte de seguretat als edificis públics de l'Ajuntament. Aquesta externalització, formalitzada a juny de 2016, contempla un import estimat de despesa de 5.7 milions d'euros i afecta a desenes de treballadors i treballadores.

Cal destacar, tanmateix, que dels més de 35 milions d'euros que es van destinar des de l'Ajuntament de l'Hospitalet en 2017 a les noves contractacions de prestadors de serveis, obres o subministraments, fins a 1,34 milions d'euros, van ser assignats mitjançant el procediment de contracte menors, exempts per tant de processos estrictes de transparència i lliure concurrència, degut al seu import.

A més, tal com assenyala la Comissió Nacional del Mercat i la Competència el 2015, el sobrecost anual de la contractació pública era de 48.000 milions d'euros l'any (el dèficit públic total de l'estat espanyol el 2015 va ser de 54.000 milions d'euros l'any). Per si fos poc, el Tribunal de Comptes ha mostrat en diversos informes importants sobre costos i una pitjor qualitat dels serveis privatitzats. Segons aquest tribunal el sobrecost de l'externalització del servei pot anar del 22% (sobrecost de la gestió privada de l'aigua, on a més, les privades, tenen un 30% més de pèrdues de xarxa i un 15,5% menys d'inversió), fins a més d'un 27% en recollida d'escombraries o el 71% en neteja (Tribunal de Comptes, 2013). Tot això deixant al marge els centenars de processos judicials penals oberts en relació amb la gestió indirecta municipal.

Està demostrat que l'externalització o privatització de serveis no sempre és més econòmica i que en la majoria de casos surt més car a la ciutadania, ja que els serveis que es presten gairebé mai resulten de més qualitat. Hi ha nombrosos estudis sobre externalització de serveis socials, de serveis de salut o de gestió municipal, on es demostra que la gestió privada no és sempre la forma més eficient (en termes de recursos i qualitat) d'oferir el servei. En termes d'eficàcia, qualitat i costos dels serveis prestats, l'externalització acostuma a ser pitjor solució que l'oferta municipal.

Amb tot, no existeixin arguments de pes a favor d'aquestes externalitzacions. Les economies d'escala o la suposada reducció de despeses derivades de la gestió, es veuen compensades amb escreix pels beneficis empresarials derivats de la mateixa prestació privada del servei. Aquests beneficis s'haurien de poder destinar a millorar les condicions laborals dels treballadors i treballadores en aquells casos en què fos necessari i a integrar-los en la plantilla del sector públic, així com a d'altres accions, polítiques i serveis destinats a pal·liar els greus efectes que la crisi provoca sobre la població de la nostra ciutat.

És precisament per aquest motiu que la crisi ha provocat la municipalització de certs serveis a Alemanya, França o el Regne Unit, per poder estalviar costos i sanejar els seus comptes públics, sent prova inequívoca del menor cost que suposa oferir aquests serveis des d'un ajuntament. Berlín, Hamburg, París o Londres són algunes de les ciutats que han remunicipalitzat serveis tan importants com la gestió de l'aigua. S'ha demostrat que privatitzar i subcontractar significa reduir la qualitat del servei prestat i les condicions de treball amb les quals s'ofereix el propi servei.

Així doncs, cal apostar per dedicar esforços dels serveis tècnics del consistori a analitzar l'actual funcionament de les empreses que presten serveis públics municipals, a fi i efecte de detectar aquells casos en què la prestació directa del servei per part de l'organisme públic esdevé més eficient i eficaç que no pas el manteniment de l'externalització en un tercer. I per tots aquests motius, l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, a proposta del grup municipal CUP-Poble Actiu, acorda:

PRIMER.- Elaborar, en el termini de dos mesos, un calendari amb tots els terminis dels contractes existents i la planificació dels estudis a realitzar, atesos els acords quart i cinquè.

SEGON.- No prorrogar cap dels contractes de serveis externalitzats tret que hi hagi un acord específic del Ple municipal al respecte, autoritzant-ne la pròrroga.

TERCER.- Comprometre's a que, abans de poder signar o prorrogar contractes de concessió, concert o conveni amb una empresa privada per a la gestió de serveis públics, sigui necessari publicar preceptivament els objectius perseguits, el guany de l'externalització, la comparativa amb el cost que es derivaria de la gestió pública, i els indicadors corresponents. Anualment es publicaran aquestes dades al Portal de la Transparència de l'Ajuntament, juntament amb l'avaluació del compliment o no dels indicadors corresponents.

QUART.- Redactar un informe detallat dels contractes de concessió i externalització de serveis signats per l'Ajuntament de L'Hospitalet de Llobregat i ens privats que es trobin en vigor o que hagin finalitzat en els 5 anys anteriors. Aquest informe ha de contenir, com a mínim, i d'acord, entre d'altres, amb els paràmetres previstos en l'article 13 de la Llei de Transparència (Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern), pel que fa als contractes de gestió dels serveis públics, la següent informació:

- a) Termini del contracte
- b) Condicions
- c) Grau de compliment
- d) Avaluació del servei prestat i beneficis per a l'administració i els usuaris

CINQUÈ.- Elaborar un estudi de cadascun dels serveis externalitzats en aquests termes:

- a) Contindrà, com a mínim, la següent informació:
 - i. Costos del contracte externalitzat
 - ii. Estudi comparatiu amb el que hagués costat la gestió pública.
 - iii. Avaluació dels beneficis socials de l'externalització.
 - iv. Comptabilització del benefici empresarial.
 - v. Valoració de la viabilitat tècnica, econòmica i jurídica de la seva municipalització.

- b) Es realitzarà en els següents supòsits:
 - i. Un any abans de la finalització del contracte en el cas de contractes plurianuals, o amb una antelació mínima de 4 mesos en el cas de contractes de menor duració.
 - ii. Quan, malgrat no complir-se els supòsits anteriors, ho sol·liciti, com a mínim, una cinquena part dels regidors i regidores del Ple.

- c) Haurà d'estar acabat i a disposició dels grups municipals, com a mínim:
 - i. 6 mesos abans de la finalització del contracte en el cas dels contractes plurianuals.
 - ii. Un mes abans de la finalització del contracte en el cas dels contractes de menor durada.
 - iii. Quatre mesos després que se sol·liciti per part dels regidors i regidores en la forma prevista a l'acord tercer b) ii.

- d) Els estudis en qüestió s'hauran de debatre, com a mínim, en comissió informativa, la qual concretarà una proposta per a ser discutida al Ple municipal.

SISÈ.- Donar trasllat dels següents acords a les seccions sindicats de CCOO, UGT i IAC-CATAC de l'Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, i a les delegacions locals, comarcals i/o nacionals de CCOO, UGT, CGT, CNT, COBAS, IAC_CATAC, a totes les Associacions de Veïnes de la ciutat i a la Federació d'Associacions de Veïnes de la ciutat.

Això no obstant, l'Ajuntament Ple, acordarà el que consideri més adient.

L'Hospitalet,
El Portaveu del Grup Polític de
Candidatura d'Unitat Popular-Poble Actiu

Christian Giménez Márquez